

Tehnika i ideološka reorganizacija lista »Ribarstvo Jugoslavije«

U vezi s konstruktivnim osvrtom druga N. Đisalova na nedostatke našeg lista i odgovarajućeg poziva redakcije, iznosim ovdje u gornjem pogledu lično mišljenje i svoje prijedloge.

Potrebno je zaista mnogo učiniti, da »Ribarstvo Jugoslavije« bude bolji, popularniji, zanimljiviji i korisniji stručni list i da ga čita što veći broj ribara. Radi toga je bezuvjetno potrebno njegovo redovno i točno izlaženje i ekspedicija. Često izlaženje lista s zakašnjenjem ili u skućenom dvobroju, bez i jedne slike u tekstu, uveliko razočarava njegove stalne pretplatnike, čitaoce i prijatelje.

Časopis je najbolja, trajna i organska veza između ribarskih Narodnih ustanova i sviju privrednih, sportskih stručnih ribara i organizacija, od kojih se prema Petogodišnjem planu očekuju veliki i važni zadaci i pobjede. Veličina formata mogla bi ostati ista ili se smanjiti na 27×21 cm s time, da časopis »R. J.« dobije vanjski naslovni list u boji, koja bi se mijenjala od vremena do vremena. Iznad petog slova »R« u naslovu metnuti petokraku zvijezdu. Svaki primjerak, slično broju 5. za 1948. godinu, treba da ima dosta crteža, slika, skica i t. d. Povećati godišnju pretplatu od 60 na 80 dinara, pretvorivši list u dvotjednik s redovnim izlaženjem svakog 1. i 15. dana u mjesecu. Svake godine list daje besplatne priloge: »Ribarski zidni kalendar«, knjigu »Uputstvo za naše privredne ribare« ili slično.

Za ostvarenje svega navedenog potrebno je potrošiti broj stalnih članova redakcije, a za administraciju i uredništvo lista naći veće i bolje prostorije.

»Ribarstvo Jugoslavije« mora da odgovara duhu vre-

mena i da ima odgojni karakter. Osim već spomenutih stalnih rubrika uvesti i rubriku: »Takmičenje«.

Dužni smo priznati, da časopis »R. J.« ima svojih velikih zasluga za unapređenje ribolova i slatkovodnog ribarstva u svima našim narodnim republikama. Zbog nedostatka slika, neke bi se mogle jedamput u godini i ponoviti.

Svi saradnici, što je najglavnije, treba da pišu na teme zaista aktuelne i zanimljive za privredne ribare kao na pr.: Teška borba ribara sa stihijom; Počasna zvanja ribarskih trudbenika; Bez gumenih čizama ribar ne može da lovi; Motor u službi ribara; Zašto privredni ribari slabo čitaju svoj stručni list; Putovanje nekih riba kod povišenog vodostaja; Registracija i otkup čamca za potrebe ribarskih brigada; Prodaja ribe po vezanim cijenama.

Na zadnjoj strani svakog broja, između kraćih članaka, umjesto neukusnih pravih crta, metnuti druge crte ili znakove s ribom, petokrakim zvijezdama, parangalom i t. d.

Sve navedeno stvorilo bi potrebne uvjete za poboljšanje lista »R. J.«.

Želio bih da i druga lica iznesu svoja mišljenja u pogledu poboljšanja i tehničke i ideološke reorganizacije lista »Ribarstvo Jugoslavije.« Time ćemo se odazvati apelu redakcije i zajedno doprinijeti svoj udio u izvršenju Petogodišnjeg plana i izgradnji socijalizma.

V. Ponomarenko

* Kao što članak N. Đisalova tako donosimo i ovaj članak sa ciljem da i drugi čitaoci iznesu želje i prijedloge, na koje ćemo zajedno odgovoriti.

Uredništvo.

Edicije iz ribarstva

Interesantna je pojava da u masama naših naroda postoji jako interesovanje za ribu kao hranu, dok je to interesovanje za ribarstvo kao privrednu granu i polje naučnog rada veoma slabo razvijeno.

Jedna od krupnih razloga za to jeste nestašica stručne literature o ribarima i ribarstvu na našem jeziku. Posledica toga je slabo i nedovoljno poznavanje ribarske proizvodnje, interesantnog života riba i visokog stepena koji je postigla nauka o ribama i ribarstvu kod nekih drugih naroda. Otuda začudno slabo interesovanje naših privrednih stručnjaka za tu privrednu granu, o kojoj su, kao iz bede, primili nešto stručnog znanja. Razume se da to nije moglo razbuditi u njima interesovanje i ljubav prema toj grani naše privrede, i zato su joj pretpostavljali svaku drugu granu, kao predmet svoje specijalizacije.

Posve ograničen krug stručnjaka, koje danas možemo na prste izbrojati, posvetio se ribarstvu i postigao potrebnu specijalizaciju. Pa i taj je uski krug stručnjaka više angažovan sa praktičnim radovima, te im preostaje malo vremena za naučni rad i bogaćenje naše stručne literature originalnim i prevedenim delima o ribarima i ribarstvu.

I krug stručnjaka iz drugih grana nauke, bliskih ribarstvu, biologa, ihtiologa, hidrobiologa i veterinara, nije

ni velik, ni upućen na isključivo proučavanje riba i njihova života.

Takvo stanje stručne literature i interesovanje za ribarstvo ne može, i ne sme da se nadalje održava.

Petogodišnji plan je uzdigao ribarstvo na viši privredni stepen, ukazao na njegovu privrednu važnost i vrednost, i dao dovoljna sredstva za njegovo svestrano i stručno unapređenje.

Da bi taj plan bio sa uspehom ostvaren, potrebno je mnogo spremnih i vrednih stručnjaka. Njih ćemo naći među našom omladinom na srednjim stručnim školama i univerzitetima. Da bi imali uspeha, treba da toj omladini pružimo bogatu stručnu literaturu, na materinjem jeziku. Tek ćemo pomoću literature moći da naš mlađi svet zainteresujemo za probleme ribarstva, i da mu pružimo brojne stručne knjige, iz kojih će moći da dobije stručnu teoretsku naobrazbu, i bogate osnove za plodonosan praktični rad.

Odabrana i svestrana stručna literatura olakšaće rad i predavačima sa katedre, i dati im potstrek za dublje proučavanje svog predmeta, i lični doprinos bogaćenju naše stručne i strogo naučne literature iz ribarstva.

U vezi iznetoga treba da naši stručnjaci i prevodioci, svoje originalne radove, odnosno prevode ponude Glav-

direkciji za ribarstvo Ministarstva poljoprivrede NR Srbije u Zrenjaninu na ocenu, eventualni otkup, ili štampanje u sporazumu sa autorom. Ujedno da Direkciji iznesu svoje predloge i sugestije u pogledu izbora strane stručne literature koju bi, prema njihovom mišljenju trebalo prevesti i objaviti na našem jeziku. Napominjemo da u obzir dolaze prvenstveno strogo naučno napisana stručna dela i udžbenici, a zatim popularno napisana stručna dela o ribama i ribarstvu i literarna dela iz ribarskog života i ribarstva uopšte.

Jovan Korda

IZDAVANJE RIBARSKE LITERATURE

Povodom osnivanja Odbora za edicije u Glavnoj direkciji za ribarstvo NR Srbije (vidi izvještaj o tome u ovome broju »R. J.«). Redakcioni odbor lista »Ribarstvo

Jugoslavije,« kojemu je već prigodom njegova osnivanja g. 1946. stavljeno u zadatak, da pripremi izdavanje knjiga iz ribarstva, zaključio je, da izvanredno umjesnu, potrebnu i korisnu akciju Odbora za edicije (iz ribarstva) NR Srbije, svestrano pomogne saradnjom.

Ova saradnja, u prvom redu, treba da bude ostvarena u vidu pune koordinacije rada između oba odbora.

Izrađuje se plan pripreme rukopisa i štampanja, koji će biti dostavljen i Odboru za edicije Glav. dir. za ribarstvo NR Srbije, u cilju stvaranja zajedničkog plana, odnosno u cilju planske podjele rada.

Redakcioni odbor poziva i moli sve naučne i stručne radnike, kao i ribare, odnosno ribarske organizacije, uštarnove i ribarska poduzeća u FNRJ, da po pitanjima izdavanja stručne i naučne literature dostave svoja mišljenja i prijedloge, kako bi sve korisne zamisli i inicijative došle u obzir.

Za unapređenje ribarstva gornje Drave i njezinih pritoka u NRH

Gornji dio rijeke Drave u NR Hrvatskoj, počevši od slovenske granice do ušća Mure, izrazita je voda mladice-glavatice. U svome daljnjem toku ona gubi taj karakter, da bi postepeno poprimila karakter nizinske vode. Njeni se pritoci Mura, Bednja i Plitvica mogu po svojim obilježjima i ribljoj populaciji ubrojiti u nizinske ili pak prelazne vode.

Na području od granice NR Slovenije do kraja koprivničkog kotara rade ribarske zadruge Križ, Dubrava, Čakovec i Drnje, te ribarska društva Varaždin, Novi Marof i Ludbreg. Rad ovih organizacija dosada nije polučio nekih naročitih rezultata u pogledu ribarskog gospodarstva i unapređenja ribarstva svoga kraja. No, dok se kod dvije organizacije (R. zadruga Križ, Dubrava i društvo Novi Marof) ne zapaža volje za izvođenje kakovih gospodarskih akcija, to među članstvom ostalih organizacija imade interesa za umjetno razmnažanje ribe i ribogojstva. Ovaj bi interes trebalo koristiti te organizacijama dati još potstrelka i upute, u kome bi se pravcu rad imao odvijati. Zalaganjem u podizanju brojnog stanja plemenitih vrsta riba, naročito u predjelu mladice-glavatice i u Muri, preuđešavanjem podesnih starih korita i bara u poluribnjake za uzgoj šarana te uklanjanjem zagađivanja Plitvice i Bednje, mogla bi se znatno podići vrijednost ovih voda i pojačati proizvodnja ribe na ovome području.

Usporedivši sadašnje stanje sa predratnim, na gornjoj Dravi i njenim pritocima imade znatno manje ribe. Ovo se naročito odnosi na predio Drave u kojem živi mladica-glavatica, koje se brojno stanje tokom rata znatno smanjilo te i do danas nije popravilo. Uočivši takovo stanje, nekoji članovi Varaždinskog ribarskog društva, a isto tako i nekoji članovi Ribarske zadruge za kotar Čakovec zainteresirali su se za umjetno razmnažanje ove plemenite ribe. Međutim zamisao ne nailazi na razumijevanje kod šireg članstva pa je teško pokrenuti čitave organizacije.

Za uspješnu akciju u ovome pogledu bezuvjetno je potrebno, da obje organizacije sporazumno i zajednički pristupe pripremi i izvršenju odgovarajućih radova za umjetno mriještenje. Jedna od osnovnih stvari kod toga je pronalaženje mjesta, na kojima se mladica sakuplja

za vrijeme mriještenja, da bi se ona mogla uloviti u pravom času i da bi se dobila zrela ikra. Plan za pripremu radova trebalo bi stvoriti uz suradnju ribarskih stručnjaka, koji bi i u doba mriještenja dali praktične upute kako se ovo vrši, kao i upute o manipulaciji sa ikrom, te o odgajanju mladunaca do vremena kada bi bili sposobni za puštanje u rijeku t. j. sposobni da se održe. Odgojem i nasadivanjem ovog mlada u odnosnom bi se dijelu Drave znatno povećalo brojno stanje mladice-glavatice u toku nekoliko godina, a time povisila kvaliteta i ukupna vrijednost proizvodnje ribe na tome predjelu.

Rijeka Mura je ribom prilično bogata, no uglavnom je sada riba u njoj lošije kvalitete. Da se podigne kvaliteta riblje populacije u toj vodi, bilo bi dobro nasaditi je smuđem. Kako je dosadanje iskustvo pokazalo da se kod nas prenošenjem i nasadivanjem smuđevih gnijezda može imati uspjeha, to bi Ribarska zadruga za kotar Čakovec mogla izvršiti pokušaj ovakva nasadivanja; a mogla bi i sama urediti malo mrijestilište.

Na području kotareva Ludbreg i Koprivnica imade pored žive Drave više manjih ili većih nekadašnjih rukava i starih korita, koji su sada bare ili jaruge, a nalaze se van poplavnog područja Drave jer su iza nasipa. Ovi su tereni neprikladni za poljoprivrednu kulturu jer se u njima iza kiša predugo zadržava voda, a u nekojima je imade i tokom čitavog ljeta. Iako je pokraj Drave zemlja pjeskovita pa je u mnogim od ovih bara vodostaj ovisan o vodostaju Drave, to se ipak može naći nekoliko prikladnih terena, od kojih bi se uz male troškove i radove mogli urediti manji ribnjaci i poluribnjaci za uzgoj šarana. Bara Ješkovo je u tome pogledu najznačajnija, jer zaprema površinu od oko 80 k. j., a u njoj se voda zadržava tokom čitave godine i u njoj imade ribe. Ovakove bi objekte, po uputama i savjetima ribarskih stručnjaka, mogle urediti same ribarske organizacije i time povisiti svoju proizvodnju. Za ovo je zainteresirano više članova ribarskog društva u Ludbregu i ribarske zadruge u Drnju.

Naročit objekat na ovome području predstavlja Šoderica, kraj Botova, a koja se sastoji od dva jezera, t. zv. Stare i Nove Šoderice. Oba su jezera nastala uslijed iskopavanja šljunka (šodera), a u Staroj Šoderici se je već razvio veoma bujan život, kako podvodnog bilja tako i